

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 211/07-10

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 21. augusta 2007 predbežne prerokoval sťažnosť spoločnosti Ž., spol. s r. o., P., zastúpenej advokátom JUDr. S. R., Advokátska kancelária, P., ktorou namieta porušenie svojich základných práv a slobôd podľa čl. 46 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky v spojení s čl. 2 ods. 2 a 3 a s čl. 13 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky postupom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v konaní vedenom pod sp. zn. 3 SžoKS 54/2006 a jeho rozsudkom z 25. októbra 2006, a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť spoločnosti Ž., spol. s r. o., o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e .

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 5. apríla 2007 doručená sťažnosť spoločnosti Ž., spol. s r. o., P. (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namieta porušenie svojich základných práv a slobôd podľa čl. 46 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) v spojení s čl. 2 ods. 2 a 3 a s čl. 13 ods. 1 ústavy postupom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 3 SžoKS 54/2006 a jeho rozsudkom z 25. októbra 2006.

Zo sťažnosti a jej príloh vyplýva, že sťažovateľovi ako prevádzkovateľovi stávkových hier pomocou výherných prístrojov bola rozhodnutím Daňového úradu Žilina I (ďalej len „daňový úrad“) č. 694/260-45868/2005/Mil zo 14. júna 2005 uložená pokuta vo výške 50 000 Sk za porušenie ustanovenia § 42d zákona Slovenskej národnej rady č. 194/1990 Zb. o lotériách a iných podobných hrách v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o lotériách“). Proti rozhodnutiu o uložení pokuty sťažovateľ podal odvolanie. Rozhodnutím Daňového riaditeľstva Slovenskej republiky (ďalej len „daňové riaditeľstvo“) č. I/221/8871-61447/2005/994088-r z 31. augusta 2005 (ďalej len „rozhodnutie daňového riaditeľstva“) bolo rozhodnutie o uložení pokuty potvrdené a odvolanie sťažovateľa zamietnuté.

Proti rozhodnutiu daňového riaditeľstva podal sťažovateľ žalobu Krajskému súdu v Trenčíne (ďalej len „krajský súd“) o preskúmanie jeho zákonnosti. Domáhal sa ňou zrušenia rozhodnutia daňového riaditeľstva, ako aj rozhodnutia daňového úradu a vrátenia veci na ďalšie konanie, pretože *„rozhodnutie správneho orgánu vychádzalo z nesprávneho právneho posúdenia veci a zistenia skutkového stavu je nedostačujúce pre posúdenie veci“*. Krajský súd svojím rozsudkom č. k. 11 S 132/05-24 z 22. februára 2006 žalobu zamietol. Proti rozsudku krajského súdu sťažovateľ podal odvolanie najvyššiemu súdu, ktorý svojím rozsudkom z 25. októbra 2006 rozsudok krajského súdu potvrdil.

Sťažovateľ okrem iného v sťažnosti uvádza, že: *„došlo k porušeniu jeho ústavného práva, keď štátny orgán uložil pokutu za skutok a za konanie, pre ktorý možnosť pokuty nie je upravená a štátne orgány tak konali nad rámec zákona a uložili sťažovateľovi povinnosť – sankciu, ktorú zákon neupravuje. Toto vyplýva z výslovného znenia zák. 194/90 Zb.*

Extenzívny výklad tých ustanovení, ktoré upravujú sankcie nemôže byť daný na ujmu iného účastníka, extenzívny výklad je neprípustný, pretože porušenie povinnosti môže byť kvalifikované len v tých prípadoch, ktorého znaky sú uvedené v zákone a v danom prípade sa jedná o možnosť uloženia sankcie za oneskorené predloženie vyúčtovania a nie za podanie predbežného mesačného vyúčtovania. Z týchto dôvodov sú napadnuté rozhodnutia nesprávne a nezákonné.

Tvrdíme, že predbežné mesačné vyúčtovanie bolo daňovému úradu zaslané včas.“

Na základe uvedeného sťažovateľ navrhuje, aby ústavný súd prijal sťažnosť na ďalšie konanie a rozhodol nálezom takto:

„Rozhodnutím Najvyššieho súdu SR 3SžoKS 54/2006 v spojitosti s rozhodnutím Daňového riaditeľstva Banská Bystrica č. I/221/8871-61447/2005/994088-r zo dňa 31.8.2005 došlo k porušeniu základných práv sťažovateľa podľa čl. 2 ods. 2), 3) Ústavy SR a podľa čl. 46 ods. 2) Ústavy SR.

Rozsudok Najvyššieho súdu SR 3SžoKS 54/2006 v spojitosti s rozhodnutím Daňového riaditeľstva Banská Bystrica č. I/221/8871-61447/2005/994088-r zo dňa 31. 8. 2005 sa zrušujú.“

II.

Podľa čl. 124 ústavy je ústavný súd nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 46 ods. 2 ústavy kto tvrdí, že bol na svojich právach ukrátený rozhodnutím orgánu verejnej správy, môže sa obrátiť na súd, aby preskúmal zákonnosť takéhoto rozhodnutia, ak zákon neustanoví inak. Z právomoci súdu však nesmie byť vylúčené preskúmanie rozhodnutí týkajúcich sa základných práv a slobôd.

Podľa čl. 2 ods. 2 ústavy štátne orgány môžu konať iba na základe ústavy, v jej medziach a v rozsahu a spôsobom, ktorý ustanoví zákon.

Podľa čl. 2 ods. 3 ústavy každý môže konať, čo nie je zákonom zakázané, a nikoho nemožno nútiť, aby konal niečo, čo zákon neukladá.

Podľa čl. 13 ods. 1 ústavy povinnosti možno ukladať zákonom alebo na základe zákona, v jeho medziach a pri zachovaní základných práv a slobôd; medzinárodnou

zmluvou podľa čl. 7 ods. 4 ústavy, ktorá priamo zakladá práva a povinnosti fyzických osôb alebo právnických osôb; nariadením vlády podľa čl. 120 ods. 2 ústavy.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa.

Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v ustanovení § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Ústavný súd pri predbežnom prerokovaní sťažnosti sťažovateľa podľa § 25 ods. 1 zákona o ústavnom súde skúmal, či v danom prípade nejde o zjavne neopodstatnenú sťažnosť.

V zmysle konštantnej judikatúry ústavného súdu je dôvodom pre odmietnutie návrhu pre jeho zjavnú neopodstatnenosť absencia priamej súvislosti medzi označeným základným právom alebo slobodou na jednej strane a namietaným konaním alebo iným zásahom do takéhoto práva alebo slobody na strane druhej. To znamená, ak ústavný súd nezistí relevantnú súvislosť medzi namietaným postupom orgánu štátu a základným právom alebo slobodou, resp. ľudským právom a základnou slobodou, porušenie ktorých sťažovateľ namieta, vysloví zjavnú neopodstatnenosť sťažnosti a túto odmietne (obdobne napr. II. ÚS 27/07, II. ÚS 98/06, III. ÚS 263/03, III. ÚS 300/06).

Na základe ustálenej judikatúry ústavného súdu, ústavný súd nie je zásadne oprávnený preskúmať a posudzovať právne názory všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov viedli k rozhodnutiu, ani preskúmať, či v konaní

pred všeobecnými súdmi bol alebo nebol náležite zistený skutkový stav a aké skutkové a právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje len na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou, prípadne medzinárodnými zmluvami o ľudských právach a základných slobodách. Z tohto postavenia ústavného súdu vyplýva, že môže preskúmavať rozhodnutie všeobecného súdu v prípade, ak v konaní, ktoré mu predchádzalo alebo samotným rozhodnutím došlo k porušeniu základného práva alebo slobody, resp. ľudského práva alebo slobody. Skutkové a právne závery všeobecného súdu môžu byť teda predmetom kontroly zo strany ústavného súdu vtedy, ak by vyvedené závery boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedlňiteľné a neudržateľné, a zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody (I. ÚS 139/02, I. ÚS 13/00, I. ÚS 115/02, III. ÚS 180/02, III. ÚS 117/06). Tento postup je dôsledkom toho, že všeobecné súdy vychádzajú pri prerokúvaní a rozhodovaní vecí patriacich do ich právomoci zo zákonnej úpravy a z vlastnej interpretácie zákonov. Je v právomoci všeobecných súdov vykladať a aplikovať zákony. Ak tento výklad je v súlade s ústavou, inými slovami, ak tento výklad nie je arbitrárny a je náležite zdôvodnený, ústavný súd nemá príčinu doň zasahovať (II. ÚS 172/05).

Najvyšší súd v odôvodnení rozsudku, ktorým potvrdil rozsudok krajského súdu, uviedol:

«Podľa § 42d zákona o lotériách na úhradu výdavkov orgánu štátneho dozoru odvádza prevádzkovateľ lotérií a iných podobných hier 2 % z výťažku ročne na príjmový rozpočtový účet ministerstva. Prevádzkovateľ odvádza na účet ministerstva preddavky na tieto výdavky mesačne do 25 dní od skončenia kalendárneho mesiaca na základe predbežného mesačného vyúčtovania výťažku podaného v tej istej lehote miestne príslušnému orgánu štátneho dozoru. Do 31. marca prevádzkovateľ vykoná ročné vyúčtovanie za predchádzajúci rok, predloží správu o vyúčtovaní miestne príslušnému orgánu štátneho dozoru a povoľujúcemu orgánu a uhradí rozdiel peňažných prostriedkov vyčíslených pri ročnom vyúčtovaní mesačných preddavkov.

... povinnosť predkladať predbežné mesačné vyúčtovanie orgánu štátneho dozoru do 25 dní od skončenia kalendárneho mesiaca je explicitne v ust. §42d zákona o lotériách

vyjadrená. Vzhľadom na to nedošlo k jej vyvodu zo zákona extenzívnym výkladom. Dikcia tejto normy je jednoznačná a žalobcovi ako adresátovi musela byť zrozumiteľná. Skutočnosť, že žalobca túto povinnosť porušil je nesporná. Podľa pečiatky Pošty Považská Bystrica 3 na obálke v ktorej bolo žalovanému doručené predbežné mesačné vyúčtovanie za mesiac február 2005, zásielka bola podaná dňa 4. 4. 2005 ako bežná listová zásielka. Žalobca v konaní zistenia správnych orgánov nevyvrátil inými dôkazmi.

Podľa § 48 ods. 2, písm. a zákona o lotériách pokutu v rozsahu od 50 000 Sk do 3 000 000 Sk uloží orgán štátneho dozoru prevádzkovateľovi za oneskorené predloženie vyúčtovania.

Použitý pojem „vyúčtovanie“ je z hľadiska dikcie širší ako „predbežné mesačné vyúčtovanie“ uvedený v ust. § 42d zákona o lotériách. Vzhľadom na to je predbežné mesačné vyúčtovanie obsiahnuté v pojme vyúčtovanie. K extenzívnemu výkladu zákona žalovaným správnym orgánom i správnym orgánom súdu prvého stupňa preto v danom prípade nedošlo.»

Pokiaľ ide o namietané porušenie základných práv sťažovateľa rozsudkom najvyššieho súdu, takéto porušenie ústavný súd nezistil. Rozsudok najvyššieho súdu je riadne a náležite odôvodnený. Ústavný súd nezistil skutočnosti, z ktorých by boli vyvedené závery zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedliteľné, resp. neudržateľné, ktoré by súčasne mali za následok porušenie namietaných práv sťažovateľa. Ústavný súd preskúmal rozsudok najvyššieho súdu a je toho názoru, že z neho nevyplýva jednostrannosť, ktorá by zakladala svojvôľu, a nemožno ho považovať ani za zjavne neodôvodnený alebo arbitrárny. Skutočnosť, že sa sťažovateľ s rozsudkom najvyššieho súdu nestotožňuje, nemôže sama osebe viesť k záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti jeho postupu. Vzhľadom na to ústavný súd sťažnosť odmietol z dôvodu jej zjavnej neopodstatnenosti podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde a ďalšími nárokmi sťažovateľa sa nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 21. augusta 2007